



**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
GENERALINĖ PROKURATŪRA**

**PROKURORŲ ETIKOS KOMISIJOS  
IŠVADA  
DĖL GENERALINIO PROKURORO 2015-01-06 KREIPIMOSI NR. 17.9-66 DĖL  
PROKURORO R. I. GALIMAI PADARYTO PROKURORŲ ETIKOS KODEKSO  
NORMŲ PAŽEIDIMO**

2015 m. kovo 18 d. Nr. 1.6-7  
Vilnius

Prokurorų etikos komisija (toliau – Komisija) 2014 m. vasario 17 d. posėdyje, vykusiame Generalinėje prokuratūroje, dalyvaujant Komisijos nariams Vidai Ramanauskienei (Komisijos pirmininke), Alvydui Benošiui, Renaldai Kučinskaitei, Ernestui Vainui, Mildai Vainiutei, Gintautui Valickui, Olgai Zabelinai, sekretoriaujant Gintarei Bliujienei (Komisijos sekretorė), išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2015-01-06 kreipimąsi,

n u s t a t ė:

2015-01-06 Komisijoje buvo gautas ir 2015-01-14 vykusiame Komisijos posėdyje priimtas nagrinėti Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2015-01-06 kreipimasis Nr. 17.9-66 dėl Vilniaus apygardos prokuratūros Pirmojo baudžiamojo persekiojimo skyriaus prokuroro R. I. galimai padaryto Prokurorų etikos kodekso normų pažeidimo. Generalinio prokuroro kreipimesi nurodyta, kad 2014-12-08 viešojoje erdveje (portalo *klaipeda.diena.lt* publikacija *Teisėjų taryba spęs dėl tolesnio Šiaulių teisėjos darbo*, BNS informacija) (toliau – publikacija) buvo paskelbta informacija, susijusi ir su Vilniaus apygardos prokuratūros prokuroro R. I. pasisakymais dėl jo kontroliuoto ikiteisminio tyrimo. Publikacijoje nurodyta, kad: artimiausiame posėdyje Teisėjų taryba svarstys dėl tolesnio Šiaulių apylinkės teismo teisėjos G. M. darbo; jos dukra yra įtariama naujagimio nužudymu; nusikaltimas įvykdytas 2012 m. rudenį teisėjos šeimai priklausančioje patalpoje, visuomenei apie jį nebuvo pranešta. Publikacijoje taip pat nurodyta, kad tyrimą kontroliavęs Vilniaus apygardos prokuratūros prokuroras R. I. BNS patvirtino, kad koordinavo bylos tyrimą. Paklaustas, ar byloje figūruoja teisėja, R. I., atsakė: *Manęs genealoginis medis nedomina. O kaip jums atrodo, teisėjas ant savo durų užsirašo, kad jis teisėjas*. Detaliau kalbėti apie bylą prokuroras atsisakė. BNS paklausus, ar tiesa, kad nužudymas buvo įvykdytas Joniškyje, pareigūnas atsakė: *Gal dar ir kaltinamojo akto nuorašą norėtumėte gauti? Jūs klausiate ikiteisminio tyrimo duomenų, dar nėra priimtas teismo sprendimas. Ne visuomenei mes tą bylą tiriamo, o kad įvertintume nusikalstamus veiksmus*.

Generalinis prokuroras prašo teisės aktų nustatyta tvarka atlikti tyrimą, ar prokuroras R. I. nepadarė įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusižengimo, prokuroro vardą žeminančio poelgio ar kito Prokurorų etikos kodekso pažeidimo, už kurį gali būti patrauktas tarnybinėn atsakomybėn, t. y. ar nepažeidė Prokurorų etikos kodekso, patvirtinto Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2004-04-30 įsakymu Nr. I-68 (Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2012-01-09 įsakymo Nr. I-15 redakcija), 7.1 punkto nuostatos, kad bendraudamas su visuomenės informavimo priemonių atstovais prokuroras yra dalykiškas ir santūrus, dėsto gerai apgalvotas mintis, suvokdamas, kad jos gali būti suprastos kaip visos prokuratūros nuomonė.

Komisija, siekdama nustatyti kreipimesi nurodytas aplinkybes, ištyrė ir įvertino kreipimąsi su priedais, Komisijoje gautus dokumentus: R. I. charakteristiką, Personalo ir teisės skyriaus raštą

apie R. I. tarnybą, prokuroro R. I. 2015-02-10 paaiškinimą, 2015-02-17 posėdžio metu išklause prokuroro R. I. žodinį paaiškinimą ir atsakymus į Komisijos narių užduotus klausimus apie tai, ar bendravimas su žurnalistu buvo iš anksto planuotas, ar prokuroras žinojo klausimus, kuriuos pateiks žurnalistas, ar prokuroras dalyvavo mokymuose apie bendravimą su žiniasklaida.

2015-02-10 paaiškiniame prokuroras nurodė, kad kalbėdamas su žurnalistu stengėsi pastarajam paaiškinti, kad žurnalistą dominantys tam tikri faktai yra ikiteisminio tyrimo duomenys ir jie yra neskelbtini, kad publikuotos atskiros pasisakymo frazės yra paimitos iš bendro konteksto ir neatspindi viso pokalbio turinio, kad vertindamas visą pokalbį, žurnalistu visus klausimus ir visus savo pateiktus atsakymus, mano, kad pasisakymai nebuvo neetiški, netinkami prokurorui kaip valstybės pareigūnui.

2015-02-17 Komisijos posėdžio metu R. I. papildė savo paaiškinimą, nurodydamas, kad: iš anksto nesitarus jam paskambino telefonu asmuo, prisistatė esąs žurnalistas ir pateikinėjo vieną klausimą po kito; prokuroras neturėjo galimybės patikrinti, ar tikrai skambina žurnalistas, nes su pastaruoju nėra anksčiau telefonu bendravęs, pagal pasisakytą pavardę spėja, kad tai gali būti tas žurnalistas, kurį kartais matydavo teisme, kuris kartais teisme prieidavo, kai prokurorą kalbindavo kitas žurnalistas, tačiau šis klausimų pats neuždavinėdavo, bet užsirašinėdavo iš to, kas būdavo sakoma kitam žurnalistui; svarstomam telefoniniam pokalbiui nebuvo iš anksto pasiruošęs, t. y. su juo nebuvo derinta, kad kreipsis žurnalistas; prokuroras iš anksto nebuvo supažindintas su klausimais; prieš pradėdant pateikti klausimus žurnalistas nepasakė, kad pokalbis bus įrašinėjamas; pokalbio metu žurnalistas klausinėjo labai tendencingai, t. y. žurnalistą domino tik tam tikros tyrimo detalės; prokuroras ne kartą paminėjo, kad tokių duomenų žurnalistui pateikti negali, nes tai neskelbtini tyrimo duomenys; žurnalistas vis tiek ir toliau klausinėjo apie ikiteisminį tyrimą tol, kol prokuroras galiausiai jo paklausė, gal jis norėtų gauti kaltinamąjį aktą.

Atsakydamas į Komisijos narių klausimus prokuroras paaiškino, kad: bendravimo su žurnalistais didelės patirties neturi, nes yra tekę tik keletą kartų su jais bendrauti; anksčiau su žurnalistais jokių nesusipratimų nėra buvę; žurnalistai, su kuriais teko anksčiau bendrauti, suprasdavo, kad baudžiamasis procesas ar žmogiškoji etika draudžia skelbti tam tikrus duomenis. Prokuroras dar kartą akcentavo, kad publikacijoje išdėstyti jo pasisakymai yra išimti iš bendro konteksto, todėl jis negalėtų pasakyti, ar frazės atkartotos tiksliai, kad savo atsakymais siekė pateikti žurnalistui informacijos, kiek tai yra leistina, bei paaiškinti, kad daugiau informacijos neteikia, nes negali teikti.

Į Komisijos narių klausimą, ar yra dalyvavęs mokymuose apie bendravimą su žiniasklaida, prokuroras atsakė, kad nėra dalyvavęs, tačiau, jo nuomone, tokie mokymai yra ypač reikalingi ir būtų naudingi.

Generalinės prokuratūros Personalo ir teisės skyriaus 2015-01-22 rašte Nr. 17.10-132 nurodyta, kad per tarnybos prokuratūroje metus prokuroras R. I. buvo skatintas 5 kartus, tarnybinių nuobaudų jam skirta nebuvo. Vilniaus apygardos prokuratūros Pirmojo baudžiamojo persekiojimo skyriaus vyriausiosios prokurorės R. A. 2015-02-15 pateiktoje charakteristikoje R. I. charakterizuojamas išimtinai teigiamai.

Komisija, išnagrinėjusi kreipimąsi, gautus duomenis ir paaiškinimus, vienbalsiai nusprendė, kad prokuroras R. I. nepadarė įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusižengimo, prokuroro vardą žeminančio poelgio ar kito Etikos kodekso pažeidimo. Komisija konstatavo, kad nėra pagrindo abejoti prokuroro paaiškinimu, kad portalo *klaipeda.diena.lt* 2014-12-08 straipsnyje *Teisėjų taryba spęs dėl tolesnio Šiaulių teisėjos darbo* publikuotos frazės buvo išimtos iš pokalbio su prokuroru R. I. konteksto; kad prokuroras buvo klausinėjamas apie neskelbtinus ikiteisminio tyrimo duomenis, o žiniasklaidos priemonės atstovas nereagavo į prokuroro išsakytus motyvus dėl konkrečių atsakymų nepateikimo į klausimus, juos kartojo ir taip siekė išgauti informaciją apie privatų proceso dalyvių gyvenimą.

Priimdama sprendimą, kad prokuroras R. I. nepažeidė Prokurorų etikos kodekso 7.1 punkto nuostatų, Komisija atsižvelgia ir į tai, kad prokuroras neturėjo galimybės pasirengti bendravimui su visuomenės informavimo priemonių atstovu, nebuvo perspėtas dėl galimo žurnalistu kreipimosi, nebuvo informuotas apie žurnalistus dominančius klausimus, nebuvo perspėtas dėl daromo garso įrašo, charakterizuojamas teigiamai.

Komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 41 straipsnio 3 dalimi, Prokurorų etikos komisijos nuostatų 43, 43.1 punktais,

k o n s t a t u o j a:

Vilniaus apygardos prokuratūros Pirmojo baudžiamojo persekiojimo skyriaus prokuroras R. I., bendraudamas su BNS žurnalistu, nepadarė įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusizengimo, prokuroro vardą žeminančio poelgio ar kito Etikos kodekso pažeidimo.

Laikiniai einanti

Komisijos pirmininkės pareigas

Olga Zabelina

Komisijos nariai:

Alvydas Benošius

Renalda Kučinskaitė

Ernestas Vainas

Milda Vainiutė

Gintautas Valickas